

Warszawa, 19 października 2000 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

34885

RPO/355655/2000/AR

Pan Premier
Longin KOMOŁOWSKI
Minister Pracy i Polityki Społecznej

Szanowny Panie Premierze

Rok temu - 30 września 1999 r., Rzecznik Praw Obywatelskich zwracał się do Pana w sprawie braku rozporządzenia do Ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 1998 r. nr 64 poz. 414), które pozwoliłoby na realizację zobowiązań Państwa wynikających z Konwencji dotyczącej statusu uchodźców, sporządzonej w Genewie dnia 28 lipca 1951 r., ratyfikowanej przez Polskę.

W odpowiedzi z dnia 12 października 1999 r. - BDG.I.077-69/99 Rzecznik został poinformowany, że trwają prace nad nowelizacją ustawy i po uchwaleniu nowelizacji będzie stosowna podstawa prawna do wydania rozporządzenia. Tym samym pismem stwierdzano, że uchodźcy mogą korzystać z pomocy społecznej na ogólnych zasadach.

Mimo uchwalenia zmiany do ustawy o pomocy społecznej, do dnia dzisiejszego nie zostały podjęte przez kierowany przez Pana resort kroki, które umożliwiłyby stworzenie i realizację programów pomagających procesowi integracji uchodźców w Polsce. Cudzoziemcy otrzymujący status uchodźcy są praktycznie pozostawieni własnemu losowi. Problem dotyczy stosunkowo niewielkiej liczby osób, ale wymaga szczególnej uwagi i wrażliwości ze względu na to, że dotyczy ludzi ciężko doświadczonych, obarczonych traumatycznymi przeżyciami, które spowodowały ucieczkę z ojczyzny. Objęcie tych osób standardową opieką społeczną skazuje je na niejednokrotnie upokarzające ubieganie się o zasiłek i konfrontację z obywatelami polskimi, którzy również potrzebują pomocy.

Od dnia 31 grudnia 1997 r. - to jest od wejścia w życie obecnie obowiązującej ustawy o cudzoziemcach do chwili obecnej nie istnieje żaden program mający na celu pomoc cudzoziemcom, którym przyznano status uchodźcy w Polsce. Bariera językowa i

różnice kulturowe przy braku specjalistycznego przygotowania nie pozwalają pracownikom zajmującym się pomocą społeczną na zrozumienie problemów uchodźców i udzielenie im efektywnej pomocy. Pomoc musi być profesjonalna i wszechstronna - nie tylko finansowa, ale również psychologiczna pomagająca odreagować przeżyte tragedie i adaptować się do nowego życia. Decentralizacja systemu pomocy społecznej w odniesieniu do uchodźców nie może w tej sytuacji przynieść pożądanych rezultatów.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 1991 r. nr 109, poz. 471) zwracam się do Pana Premiera z wnioskiem o spowodowanie wydania - stosownie do art. 24a ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 1998 r. nr 64 poz. 414 ze zm.) regulującego te sprawy rozporządzenia oraz podjęcie działań mających na celu rzeczywiste wprowadzenie w życie programu integracji uchodźców w Polsce.

Z wyrazami szacunku

/-/ Prof. dr Andrzej Zoll